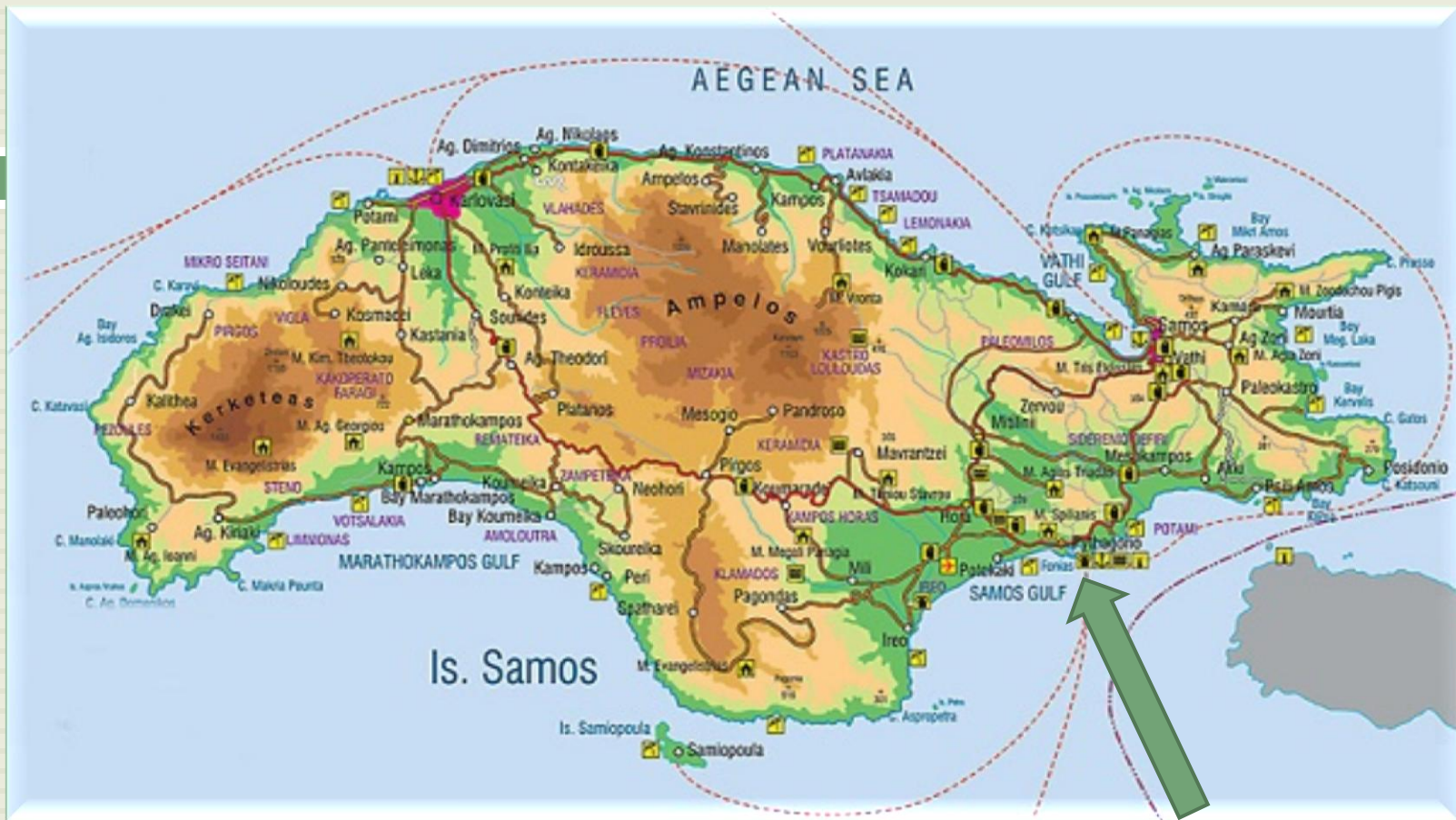

ΕΥΠΑΛΙΝΕΙΟ ΟΡΥΓΜΑ

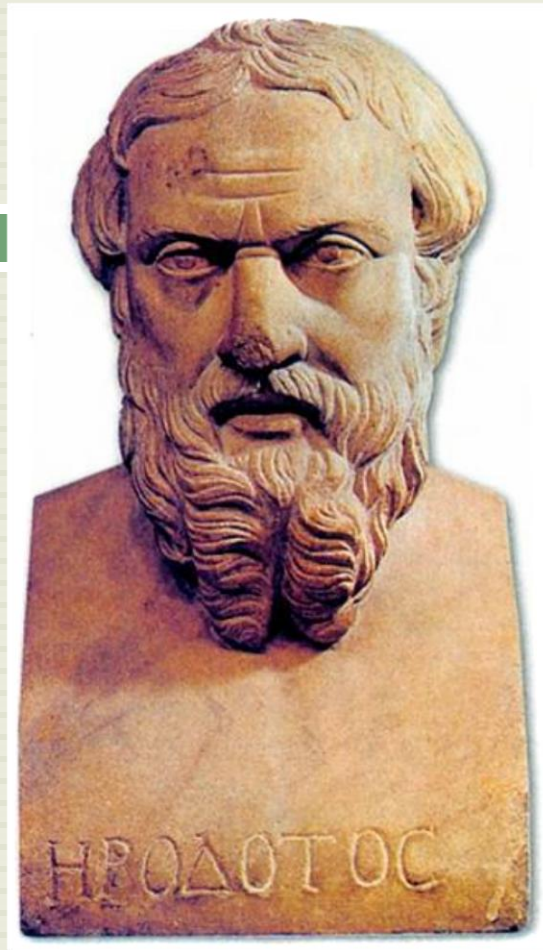
Σοφία Νικολάου, Α'2

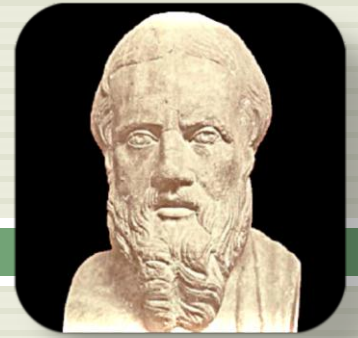
Σε απόσταση δυο χιλιομέτρων από το Πυθαγόρειο της Σάμου βρίσκεται ένα έργο αξεπέραστο στην ιστορία της μηχανικής τεχνολογίας που αποδεικνύει το υψηλό επίπεδο της τεχνογνωσίας των αρχαίων Ελλήνων μηχανικών.

Το έργο αυτό, γνωστό ως Ευπαλίνειο Όρυγμα, είναι μια σήραγγα μήκους 1.036 μέτρων, η οποία κατασκευάστηκε έπειτα από εντολή του τυράννου Πολυκράτη τον 6ο αιώνα π.Χ. Οι αρχαιολόγοι υπολογίζουν ότι οι εργασίες ξεκίνησαν γύρω στα 550 π.Χ.

Αναφορά στο όρυγμα της Σάμου κάνει στο έργο του ο Ηρόδοτος. Αυτή είναι η μοναδική πηγή που υπάρχει για το όρυγμα. Ο αρχαίος ιστορικός επισκέφτηκε τη Σάμο και το ξεχώρισε από όλα τα άλλα θαυμαστά έργα των Σαμίων.

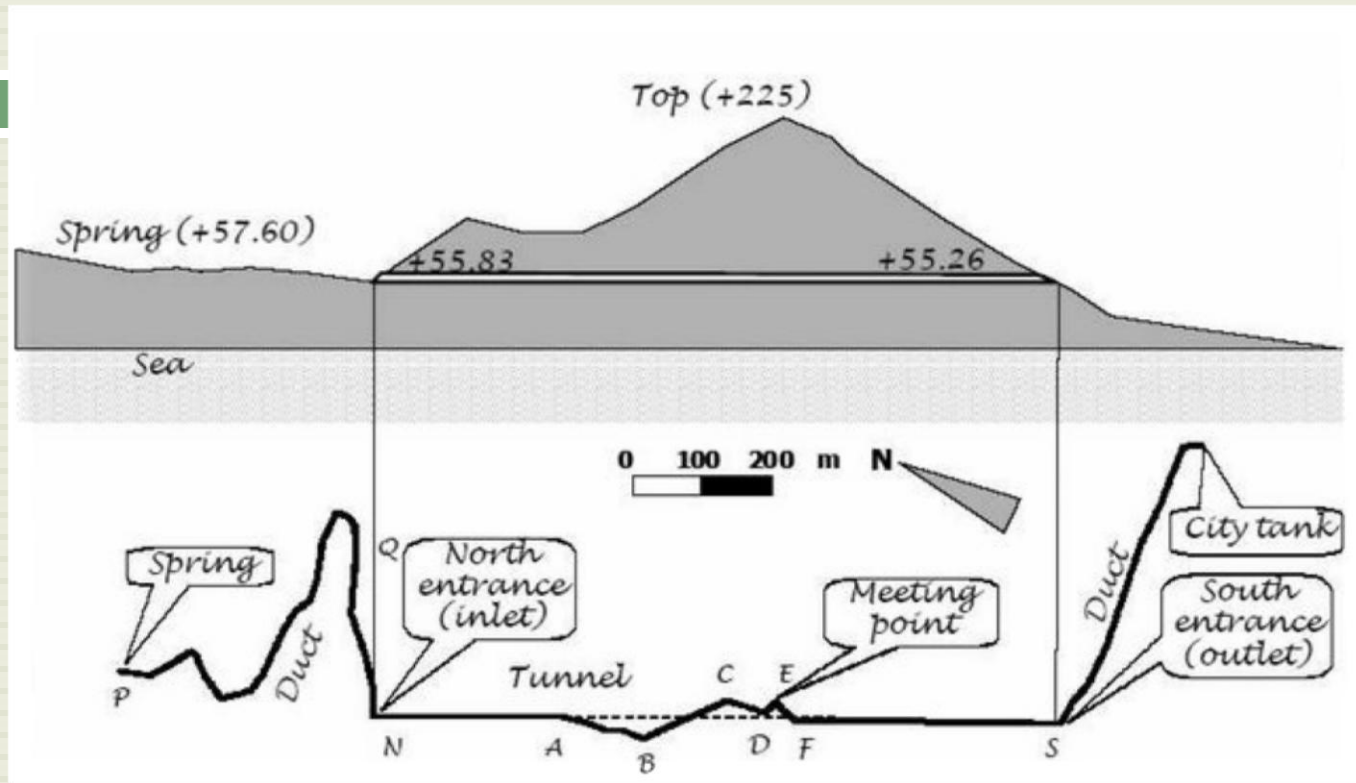
Συγκεκριμένα, ο Ηρόδοτος, ο οποίος το αποκαλεί «αμφίστομον όρυγμα» γράφει: «Ανέφερα πολλά δε για τους Σαμίους, γιατί έχουν κάνει τρία από τα μεγαλύτερα έργα από όλους τους Έλληνες. Σε όρος με ύψος εκατόν πενήντα οργιές, έφτιαξαν υπόγειο όρυγμα που το είχαν αρχίσει ταυτόχρονα από δυο πλευρές. Το μεν μήκος του ορύγματος είναι επτά στάδια, το δε ύψος και πλάτος είναι οκτώ πόδια το καθένα. Καθ' όλο το μήκος του δε, έχει ανοιχτεί ένα άλλο όρυγμα, σε βάθος είκοσι πήχεων, με πλάτος τριών ποδιών, μέσα από το οποίο το νερό διοχετεύεται μέσα από σωλήνες από μεγάλη πηγή μέχρι την πόλη. Ο αρχιτέκτονας δε του ορύγματος αυτού ήταν ο Ευπαλίνος, γιος του Ναυστρόφου από τα Μέγαρα».

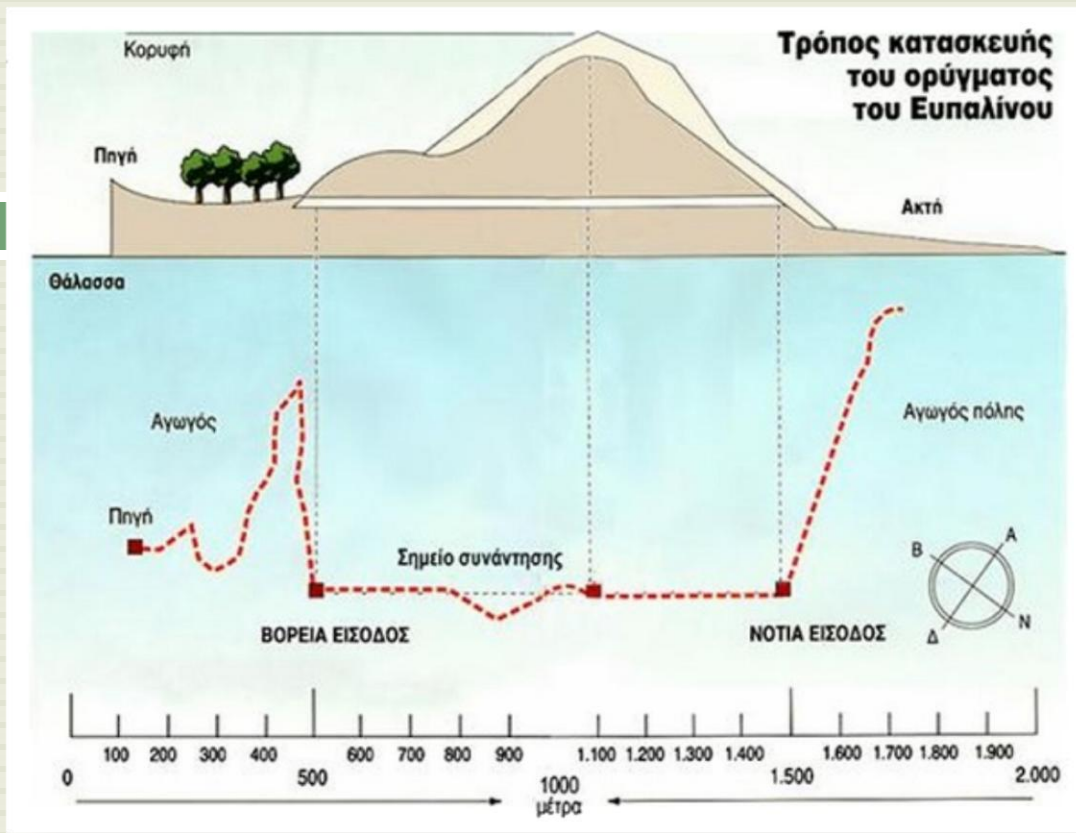
Η αναφορά αυτή του Ηρόδοτου στάθηκε η αφορμή ώστε οι αρχαιολόγοι να ξεκινήσουν τις έρευνες για την ανακάλυψη του έργου, καθώς το όρυγμα με το πέρασμα των χρόνων και με τη διακοπή της λειτουργίας του υδραγωγείου, δεν μπορούσε να γίνει εύκολα αντιληπτό από την επιφάνεια.

Το Όρυγμα εντοπίστηκε ξανά το 1853, ενώ ο καθαρισμός του ξεκίνησε το 1882. Από τότε διερευνάται και μελετάται ως το σημαντικότερο τεχνικό έργο της αρχαίας Ελλάδας.

Η μεγάλη πηγή, στην οποία αναφέρεται ο Ηρόδοτος, είναι η φυσική πηγή στην περιοχή Αγιάδες, όπου το νερό συγκεντρωνόταν σε δεξαμενή σκαμμένη στο βράχο.

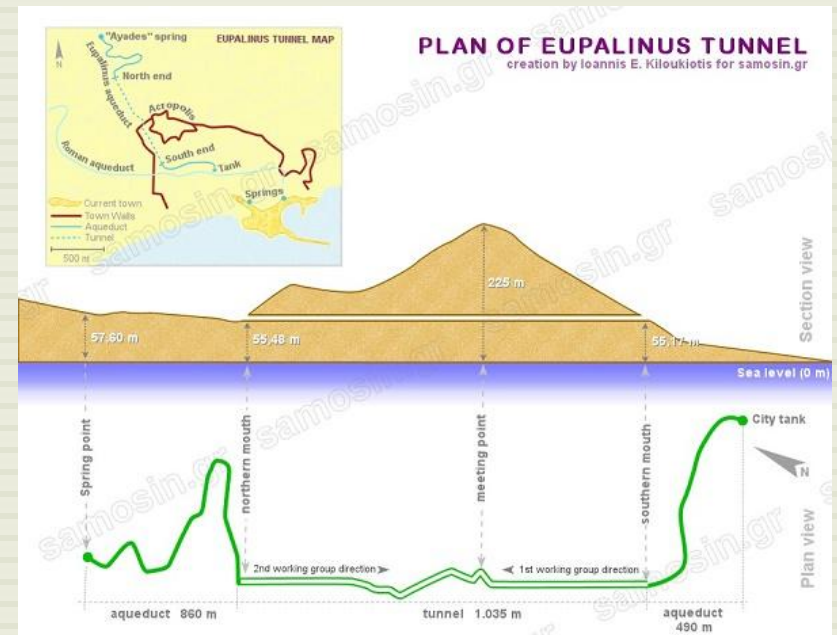
Ο σκοπός του ορύγματος ήταν όχι μόνο να μεταφερθεί νερό από την πηγή πίσω από το βουνό προς στην πρωτεύουσα της Σάμου, που τότε ήταν το Πυθαγόρειο, αλλά αυτό να γίνει με τρόπο που δεν θα ήταν ανιχνεύσιμος από επιδρομείς, οι οποίοι θα μπορούσαν εύκολα, αν έβλεπαν τον επιφανειακό αγωγό, να τον καταστρέψουν και να στερήσουν την πόλη από τον βασικότερο πόρο της. Έτσι από το Ευπαλίνειο όρυγμα το νερό οδηγούνταν με ασφάλεια μέσα από το τείχος της πόλης.

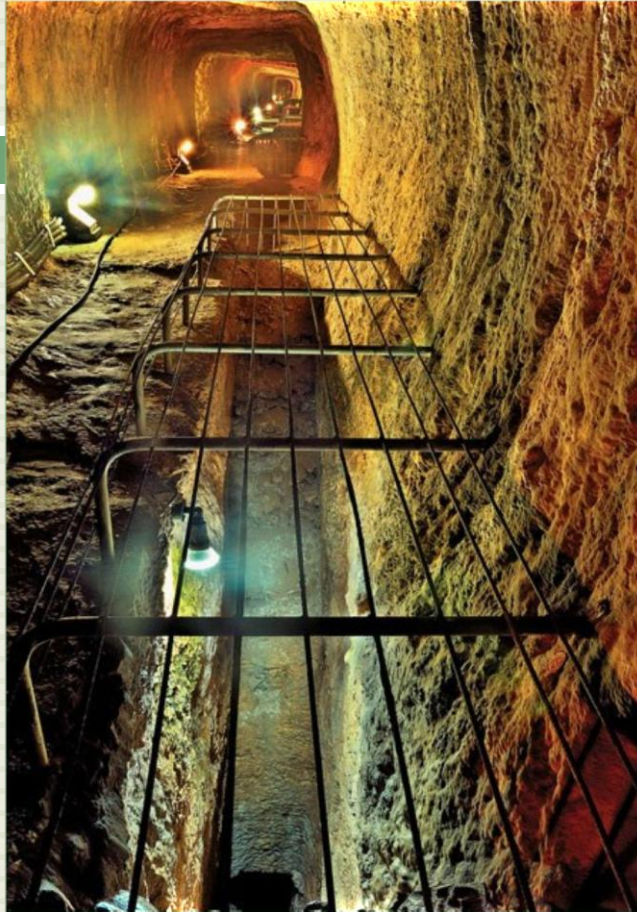
Στο δάπεδο της σήραγγας ανοίχτηκε ένας τεράστιος αγωγός μέσα στον οποίο τοποθετήθηκαν οι κεραμικοί σωλήνες που μετέφεραν το νερό προς την πόλη.

Ο Ευπαλίνος έκανε υπολογισμούς χρησιμοποιώντας απλά όργανα μέτρησης. Στα τοιχώματα της σήραγγας βρέθηκαν λέξεις, γράμματα και σημάδια κόκκινου χρώματος που αποτελούν μαρτυρίες αυτών των μετρήσεων.

Το Ευπαλίνειο όρυγμα αποτελεί μνημείο για την ολοκληρωμένη εφαρμογή της Γεωμετρίας, της Τοπογραφίας, της Γεωδαισίας και της Οπτικής στην Αρχαία Ελλάδα.

Από το 1992 έχει περιληφθεί στον κατάλογο των μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, ενώ η Διεθνής Ένωση Σηράγγων το χαρακτήρισε ως «Παγκόσμιο Σηραγγολογικό Τοπόσημο».